

Meertens Instituut Jaarverslag 2007

Dit is een samenvatting van het jaarverslag.
U kunt het volledige, digitale jaarverslag bekijken
op www.meertens.knaw.nl/jaarverslag

Joan Muyskenweg 25
PO Box 94264
1090 GG Amsterdam
T 020 462 85 00
F 020 462 85 55

E info@meertens.knaw.nl
www.meertens.knaw.nl

Eindredactie
Willy Jongenburger
Femke Niehof
Vormgeving
www.zoelontwerp.nl

Foto Victor en Rolf Modeshow
© ANP PHOTO 2007/Pierre Verdy/AFP

Mei 2008

Schoenen ontworpen door Viktor & Rolf

Strategie en evaluatie

Het Meertens Instituut is in 2006 geëvalueerd. Het evaluatierapport is in 2007 verschenen. De evaluatiecommissie onder leiding van prof.dr. P. Schnabel concludeert dat het instituut in het algemeen aanspraak maakt op het predicaat *very good*, met als toelichting dat het gezien kan worden als 'national leader' en 'international player'. Een deel van het onderzoek wordt zelfs beoordeeld als 'excellent'. Hiermee wordt duidelijk dat het instituut de afgelopen jaren een duidelijke progressie heeft vertoond. Ook de constatering dat er een positieve en levendige atmosfeer heerst en dat het instituut een dynamische indruk maakt, geeft aan dat het Meertens Instituut de afgelopen jaren met succes gewerkt heeft aan het bereiken van een vooraanstaande positie op het gebied van onderzoek en documentatie van Nederlandse taal en cultuur.

De belangrijkste aanbevelingen zijn a) dat het instituut moet blijven proberen de interactie tussen de beide onderzoeksgroepen te versterken, b) dat het instituut aandacht zou moeten blijven besteden aan het optimaliseren van de relatie tussen documentatie en onderzoek, c) dat het instituut zou moeten streven naar een verdere uitbreiding van digitaal beschikbare databases voor het onderzoek en voor het geïnteresseerde publiek, d) dat het instituut het aantal promovendi verder zou moeten uitbreiden, onder meer via een extra bijdrage van de KNAW en e) dat de managementstructuur van het instituut geprofessionaliseerd zou moeten worden. De directie, het managementteam en de wetenschapscommissie van het instituut en de directie en het bestuur van de KNAW ondersteunen de aanbevelingen a tot en met d, zij het dat zij menen dat met aanbeveling a) voorzichtig zou moeten worden omgegaan. Wat betreft aanbeveling e) zijn zij van mening dat de huidige managementstructuur voldoet.

Variatielinguïstiek

Sinds 1 november 2007 werkt Wilbert Heeringa als postdoc voor het Meertens Instituut aan een door NWO gefinancierd Veni-project 'De verandering van dialecten in regiolecten'. Jonge dialectsprekers gebruiken andere klanken en woorden dan oude dialectsprekers. Daardoor versmelten dialectgebieden tot grotere regiolectgebieden. Heeringa's onderzoek gaat na of dialecten echt veranderen, en wat er vooral verandert. Ook wordt onderzocht of oude sprekers preciezere verschillen horen dan jonge sprekers. Heeringa promoveerde in 2004 aan de Rijksuniversiteit Groningen. Intern wordt de jonge postdoc begeleid door Frans Hinskens.

In september startte de onderzoeksmaster Taalvariatie, een pakket van cursussen en scriptiebegeleiding aangeboden door de senior-onderzoekers van de onderzoeksgroep Variatielinguïstiek. De master wordt aangeboden aan studenten van taalkundige MA- en MPhil-programma's van de vier universiteiten in de Randstad met een faculteit voor Letteren of Geesteswetenschappen: de Universiteit van Amsterdam, de Universiteit Leiden, de Universiteit Utrecht en de Vrije Universiteit. Aan ieder van deze universiteiten is

met ingang van dit jaar een taalkundige van het Meertens Instituut als bijzonder hoogleraar verbonden.

Etnologie

In september verscheen bij de Engelse uitgever Ashgate *Reframing Dutch Culture: Between Otherness and Authenticity*, geredigeerd door Peter Jan Margry en Herman Roodenburg. Het boek, met artikelen van o.a. Hester Dibbits, Louis Peter Grijp, John Helsloot, Hilje van der Horst, Theo Meder, Martin Ramstedt, Irene Stengs en de twee redacteuren, biedt een 'state of the art' overzicht van de Nederlandse etnologie op dit moment, gericht op de internationale etnologie en op de cultuurwetenschappen in het algemeen. Gezamenlijk bieden de artikelen een vernieuwende analyse van het huidige Nederland, reagerend op versnelde globaliseringprocessen en zoekend naar nieuwe identiteit.

Op 22 juni ging na intensieve voorbereiding de Nederlandse Liederbank online. De database ontsluit meer dan 125.000 liederen, van de middeleeuwen tot nu, en biedt een breed overzicht: van liefdes-, spot- en geuzenliederen tot psalmen en andere religieuze liederen en kinder- en sinterklaasliedjes. Bij elk lied wordt de bron vermeld waar de tekst en eventueel de melodie gevonden kunnen worden. Soms kan direct worden doorgelinkt naar tekst of melodie. De bank is een product van het Documentatie- en Onderzoekscentrum van het Nederlandse Lied.

Dit jaar verscheen de nieuwjaarspublicatie *Turkse en Marokkaanse Nederlanders Thuis*, geschreven door Hester Dibbits en Hilje van der Horst. Het boek is voorzien van foto's door Floor Kuiper en is uitgegeven door Salomé - Amsterdam University Press.

Website en databases

In 2007 is de nieuwe website www.meertens.knaw.nl gelanceerd. Op verschillende niveaus zijn er verbeteringen doorgevoerd. Zo heeft de website een nieuw uiterlijk gekregen, de structuur is aangepast zodat bezoekers gemakkelijker de gewenste informatie kunnen vinden en er heeft een migratie naar Joomla plaatsgevonden. De bezoekers weten de website van het instituut goed te vinden, zoals blijkt uit de statistieken. Het aantal opgevraagde webpagina's is in 2007 met de helft toegenomen ten opzichte van 2006:

Bezoekers van website ¹	1.267.992
Bezoeken van website (pageviews) ²	7.936.921

Databanken (pageviews):

Nederlandse Volksverhalenbank	1.556.995
Nederlandse Familienamen Databank	1.411.871
Nederlandse Voornamen Databank	1.253.990
Bedevaartplaatsen in Nederland	767.532
Syntactische Atlas van de Nederlandse Dialecten	654.497
Plantennamen in de Nederlandse Dialecten	358.231
Nederlandse Liederbank ³	154.701
Morfologische Atlas van de Nederlandse Dialecten	47.739
Boedelbank	32.977

¹Unieke IP-adressen | ²Pageviews exclusief robots van zoekmachines | ³Vanaf eind juni 2007

De afgelopen decennia heeft het instituut steeds meer archieven en collecties in beheer gekregen. In 2007 is een inventarisboekje verschenen teneinde het veelal unieke materiaal nader toegankelijk te maken voor het wetenschappelijk onderzoek en het publiek. Op de website is een digitaal overzicht geplaatst van de belangrijke archieven en collecties, inclusief het eigen organisatiearchief, zie www.meertens.nl/archieven. Dit overzicht wordt regelmatig aangevuld met beschrijvingen van de collecties die nog onbewerkt in ons archief staan opgeslagen.

Wetenschappelijke output

Artikelen in 'refereed' journals	17
Artikelen in 'non-refereed' journals	10
Hoofdstukken in boeken, bundels en proceedings	40
Boeken	3
Overige vakpublicaties	26
Organisatie wetenschappelijke bijeenkomsten	39
Lezingen	130

Formatie 2007 (in fte's)

	WP + DocP	NWP
Directie	1.0	1.0
Nederlandse Etnologie	14.0	
Variatielinguïstiek	18.0	
Algemene Zaken		
P&O		0.8
Financiën		1.0
Communicatie/DTP		0.9
Receptie		1.5
Secretariaat		1.0
ICT		
Helpdesk en systeembeheer (deels uitbesteed)		0.6
Technische Ontwikkeling (inclusief audiodigitalisering)		3.6
Bibliotheek en documentatie		3.9
Beheer documentatie en collecties		0.4
Facilitair beheer		0.6
Totaal	33.0	15.3

WP= wetenschappelijk personeel | NWP = niet wetenschappelijk personeel | DocP = personeel documentatie

Financiën

Budget 2007: 3,5 miljoen euro

Bijdrage KNAW: 80%

Externe financiering: 20%

Kernpublicaties

S. Barbiers. 2007. Indefinite numerals ONE and MANY and the cause of ordinal suppletion. *Lingua* 117.5, 859-880

F.L.M.P. Hinskens, M. van Oostendorp. 2007. De palatalisering en velarisering van coronale nasaal-plosief clusters in GTR. Talige, dialectgeografische en onderzoekers-effecten. *Taal en tongval* 58.1, 103-122

T. Meder (red.). 2007. *Narratives, Roles and Beliefs in the New Age Era: Homo Narrans – Homo Ludens – Homo Religiosus*. Berlin: W. de Gruyter [=Fabula: Zeitschrift für Erzählforschung 48, 3-4]

H. Roodenburg (red.). 2007. *Forging European Identities, 1400-1700*. Cambridge: Cambridge University Press